

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO
ČESKÁ SCÉNA

PAM VALENTINE

LÁSKA
MEZI NEBEM A ZEMÍ

Těšínské divadlo Český Těšín,
příspěvková organizace

Ředitel a šéf České scény **Petr Kracik**
Dramaturgyně České scény **Alice Olmová**

Pam Valentine
Láska
mezi nebem
a zemí

Překlad **Martin Fahrner**

Scéna a kostýmy **Dana Hávová**

Režie **Jiří Seydler**

OSOBY A OBSAZENÍ

Jack Cameron **Zdeněk Hrabal**

Susie Cameronová **Šárka Hrabalová**

Mark Webster **Zdeněk Klusák**

Simon Willis **Ondřej Frydrych**

Flic Willisová **Eliška Adamovská**

Marcia Bradshavová **Lenka Waclawiecová**

Anděl strážný **Tomáš Hába**

Inspice a nápověda **Renata Stysiňská**

Premiéra 7. září 2019 v 17. 30 hod.

v Těšínském divadle

Inscenace vznikla za finanční podpory

Ministerstva kultury České republiky

a města Český Těšín

Pam Valentine

Narodila se v Londýně v divadelní rodině, a tak v mládí řešila především otázku, zda „být či nebýt“, tedy zda být scenáristkou nebo herečkou. Nakonec – jak tvrdí její agent – se rozhodla psát, protože se jí zdálo jednodušší scénář vytvořit než se ho naučit. Možná později litovala, ale její televizní, rozhlasové a divadelní scénáře toto rozhodnutí do značné míry ospravedlňuje.

V sedmdesátých letech krátce pracovala pro BBC, později ji angažovala TV Yorkshire jako autorku scénářů k seriálům s ambicí stát se nekonečnými (tedy anglická obdoba českých *Cest domů*, *Života na zámku*, *Ordinace atd.*). Na podkladech půlhodinových sitcomů pracovala vesměs s Michaellem Ashtonem a k účinkování přizvala výkvět starší herecké generace. Nebyla neúspěšná. Seriál *Mladý jsí jen dvakrát* vydržel na obrazovkách čtyři roky. Třiceti sedmi epizod v pěti řadách se dočkala série *To je můj kluk*, v níž hrála temperamentní hospodyni Mollie Sugdenová (podobnost se

současnou Chůvou k pohledání čistě náhodně). A jedna pikantérie – do éteru se dostaly pouze dvě řady seriálu *Můj manžel a já*, kde hrála Mollie Sugdenová se svým skutečným manželem, protože minikomédie o reklamní agentuře s přestárlými zaměstnanci nebyly dost zajímavé. Věřili byste tomu?

Tři jednoaktové hry napsané pro divadlo nebyly u nás prozatím přeloženy (nicméně názvy *Nemůžeš bojovat s radnicí*, *Bren*, *Náhradní ubytování* a *Psí život* ledacos naznačují) a první publikovanou celovečerní hrou byl *Den zúčtování*. Pam Valentine píše rovněž pro rozhlas.

Nápad napsat komedii *Láska mezi nebem a zemí* (*Spirit Level*) prý dostala v době, kdy s manželem (který se žije jako herec) bydlela v půvabném starobylém domě. Údajně se tam dělili o prostor s manželským párem, který v něm žil o sto let dříve... a nebylo to nepříjemné. Nicméně po diváckém úspěchu *Spirit Level* se přesto ze strašidelného domu odstěhovali a přesídlili do Wiltshire, kde Pam Valentine píše další kusy, pokud jí to ovšem dovolí její další koníčky – křížovky, pes, hospodářství, starožitnosti...

Komedie *Láska mezi nebem a zemí* obletěla doslova celý svět; hrála se samozřejmě v Anglii, ale také v New Yorku, kanadském Vancouveru a na mnoha evropských jevištích. Obzvláštní oblibě se těší u našich polských sousedů; v sezóně 2011–2012 se hrála ve čtyřech polských divadlech najednou.

Martin Fahrner

dramaturg Divadla Šumperk, spisovatel (*Bláznův kabát, Pošetilost doktora vinnetouologie, Steiner aneb Co jsme dělali*) a překladatel.

Z jakých jazyků překládáte?

Překládám z angličtiny. Studoval jsem češtinu a dějepis na „pajdáku“ a potom dramaturgii na DAMU, angličtinu jsem měl od gymnázia, takže dohromady asi patnáct let, ale nikdy jsem ji jako hlavní obor nestudoval. Kdo dneska studuje přímo překladatelství, má přede mnou náskok. Ale já zase strávil většinu života v divadle a pomáhá mi, že vím, jak se na jevišti mluví a tak dále. Ke zbytku se vrátím v otázce číslo tři.

Jste renesanční člověk, prozradte mi, čemu se ještě věnujete.

No to jste hodná, že si myslíte, že jsem renesanční člověk. Ale ve slovníku píšou, že je to všestranně nadaný člověk. A to já nejsem. Jsem docela velký introvert a jako většina takových si připadám v přímém společenském styku jako trouba. Když se jdu někdy po premiéře klanět s herci na jeviště, je velká pravděpodobnost, že do někoho vrazím. Když se oni ukloní, já stojím rovně, když se narovnájí, já se snažím dohnat úklonu. Když je příležitost šlápnout, víte do čeho, funguji skoro jako kompas, najdu ho a šlápnu. Každý den si kvůli něčemu připadám jako pitomec.

Vím, že jste se ptala spíš na to, jaký mám pracovní rozsah. Takže ano, překládám, dělám divadelního dramaturga a občas filmového, sem tam píšu scénáře a vyšlo mi pět knížek, umím napsat písňové texty, což může vypadat jako velký rozsah, jenže to je vlastně pořád jeden a ten samý obor. A teď mám zrovna takové období,

že si říkám, že už bych ve svém věku měl mít nějakou sociální inteligenci... a vím, že moc nemám. Takže s mým všestranným nadáním to nebude zas tak veliké. A s mou renesancí...

Na svém kontě máte celou řadu překladů her, jež jsou s úspěchem uváděny v českých divadlech. Jak dlouho trvá, než najdete titul, který budete překládat, a co rozhodne o tom, že se do překladu dáte?

Tady navazuji na otázku jedna. Já jsem jako dramaturg četl a četl a četl a hledal a hledal a hledal. Teď je velká spousta ženských autorek, ale dřív psali hry převážně muži. A psali, což jim nevyčítejme, svým pohledem. Stejně jako dneska dramaticky píšou o světě ze svého úhlu pohledu. Z jakého taky jiného. Ale díky tomu je méně dobrých her pro herečky než pro herce, najít uplatnění pro dámský soubor po čtyřicítce, to je někdy umění. Jakmile odehrají mladé krasavice, princezny se zlatou hvězdou, Ondíny a Julie, začne být trošku problém. Takže když najdu hru, kde jsou dobré role pro herečky, čtu, napětím skoro nedýchám a doufám, že to vydrží tak dobré až do konce. A naopak když najdu dobrou hru, kde jsou role pro osm herců a jednu herečku, řeknu si, takových je, a většinou to nepřekládám. Pak nemám rád bezvýhodné, depresivní hry. Nemám rád, když mi autor řekne, že svět je děsné místo, ale nenabídne mi řešení, považuji to od něj za neslušné. Jako by vylil své problémy na mě. Jsem vděčný, když nemaluje svět narůžovo, ale dokáže ukázat cestu. Takže si hodně vybírám. Z deseti her, které v originále přečtu, přeložím asi jednu. Zhruba. Myslím.

Jak to bylo s *Láskou mezi nebem a zemí*? Byla to láska na první pohled?

A tím se dostávám k další otázce. Přesně taková je *Láska mezi nebem a zemí*. Je to vzácně typická ženská záležitost s důrazem na vztahy,

ale není to žádná růžová limonáda. Pam ne-
utopí diváky ve svých problémech, ale ukáže
jim nějaké řešení, čehož si vážím. A obsaze-
ní? Víc hereček než herců. Takže ano, láska na
první pohled. Někdy se však hra autorovi po
slibném začátku rozpadne, takže jsem se bál,
ale ke konci jsem v duchu křičel: Super! Jó!

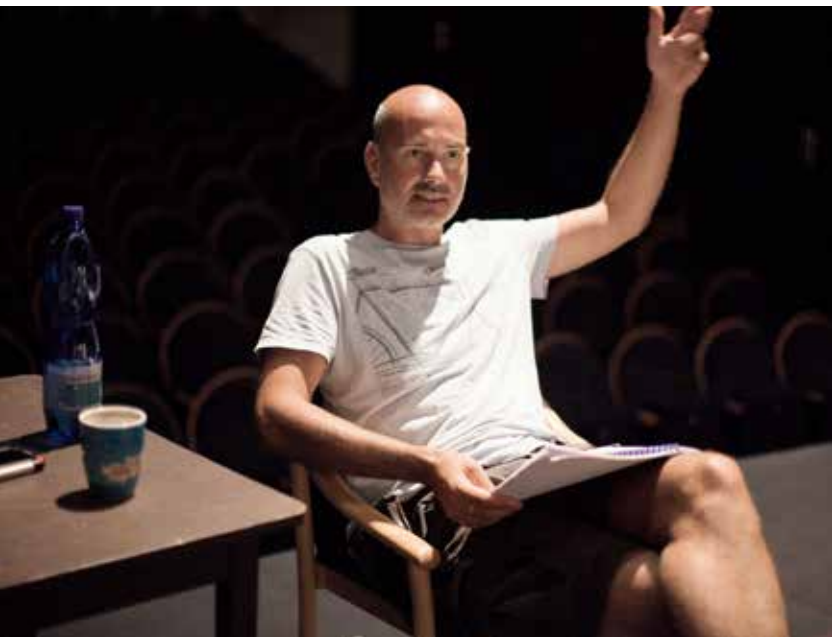
Kolik času vám zabralo tento titul přeložit?

Jak dlouho překládám text, je různé. Teď
překládám hodně hry od Norma Fostera.
Už jsem na jeho angličtinu zvyklý a číst ho
je pro mne stejně lehké, jako bych to četl
v češtině. Ale ono celkově při překládání
není těžké pochopit, co má autor na mysli.
Umění je spíš vyjádřit to adekvátně česky.
No a pak jsou autoři, se kterými se potýkám.
Potom trvá překládání dlouho. Teď překlá-
dám *Kompletní smrti v Shakespearovi*. Hru,
během níž se předvedou všechna úmrtí
a vraždy, které se Williamovi podařilo dostat
na jeviště. A to je takový příklad.

Mimochodem Shakespeare je renesanč-
ní autor. Ale když se podíváte na jeho život,
řekla byste, že byl také renesanční člověk?
Čímž se vracím na začátek. A hned mě na-
padá, že by někomu mohlo přijít na mysl,
že se s ním srovnávám, což by bylo přesně
to mé typické šlápnutí. Takže nesrovnávám.
A zlomte v Těšíně vaz!

Jiří Seydler, režisér

Jste režisér širokého spektra, máte na svém kontě režii detektivek, tragédií, komedií, historických her, muzikálů, přesto... existuje nějaký dramatický žánr, který je vám nejbližší?

Především mám rád DIVADLO! Dovoluje, ba přikazuje mi totiž hrát si. Na něco, na někoho, na některou historickou osobnost, událost, cizí životní zkušenost atd. Mohu prožívat vymyšlené, často idealizované životní trable z jiných měst, století a politických zřízení. Mohu se zúčastňovat zobecnění těchto událostí a přenášet je do

našeho modelu života. Prostě mohu a musím přidávat k autorově fantazii i fantazii svou. Ale zpět k otázce. Nejraději mám asi černou komedii. Nadsazenou, s vtipem, silným tématem a nejistým koncem. Umožňuje mi utahovat si z diváka i ze sebe. Jednu budu dělat ve svém mateřském divadle – Slezském divadle Opava. Jmenuje se černotypicky *Umění vraždy*. Překvapení je v tomto kuse na každém rohu. Přijďte se podívat. Máte to kousek!

***Láska mezi nebem a zemí* je poetickou komedií, která chytne za srdce snad každého diváka. Co jste si na ní od prvního čtení nejvíce oblíbil vy?**

Téma naší *Lásky* je podané v atraktivním, krapet bizarním, ale vtipném hávu, ale je jednoduché, až prostinké. Když se máme rádi, nebojme si to říkat. Budme upřímní především sami k sobě a potom hned taky k těm druhým. Všichni víme, všichni známe tuhle banální pravdu, ale jak je nesnadné se jí vždy držet.

S herci České scény TD jste zkoušel duchařskou komedii, přidal se k vám v době zkoušení i nějaký divadelní duch?

Divadelní duch je zabydlen v každé divadelní budově, je doma v každém hereckém souboru, protože hlavní úlohou divadla je hýčkat si svou podstatu. Je to duch či snad duše hravosti. Snad bude těšínský divadelní duch stát i tentokrát na naší straně!

A tečka na závěr – máte ve hře nějaký oblíbený výrok, který vás oslovil, a nyní doufáte, že nebude zapomenut ani diváký?

Nemám příliš rád věty vytržené z kontextu, ale přijde mi krásná absurdita našich hlavních hrdinů:

Jack: I když jsem byl nešťastný, byl jsem vlastně šťastný!

Susie: Tak to je to nejhezčí, co jsi mi kdy řekl. Proč jsi mi to neřekl, když jsem byla naživu?!

Jack: Moc by sis o sobě myslela!

Šárka a Zdeněk Hrabalovi

Od kterého roku působíte v TD a jaká zde byla vaše první role?

ŠH: Do Těšína jsem přišla v roce 1988. Jako začínající herečka jsem samozřejmě některé role přebírala a v jiných alternovala. Ale úplně první role, která patřila jenom mně, byla Hanička v Jiráskově Lucerně.

ZH: Co to bylo, už nevím, ale vím docela přesně, že Horymír si přivedl hříbě a dal mu jméno Šemík.

Na jevišti se potkáváte často, ale vzpomenete si, v čem všem jste spolu hráli partnery?

ŠH: Partnery jsme spolu moc nehráli. Ale největší partnerina byla ve hře *Bláha a Vrchlická*.

ZH: *Bláha a Vrchlická, Charleyova teta, Jak je důležité mít Filipa.* Jiskří to mezi námi i na jevišti. Vždy je mi ctí, když nás spolupráce potká.

Hráli jste už v nějaké duchařině?

ŠH: V komedii *Rozmarný duch*.

ZH: Byla to *Žena v černém*, režíroval to Lexa Postler.

Věříte na duchy? Proběhlo nějaké setkání s duchem?

ŠH: Věřím. Ano, zkušenosti mám, ale to bych si raději nechala pro sebe.

ZH: Bylo, ale to se nedá interpretovat. Stejně by tomu nikdo nevěřil.

Jaké je to být s manželem/manželkou na jevišti a hrát manželský pár.

ŠH: Se Zdeňkem se už za těch 28 let manželství známe tak dokonale, že přesně víme, co ten druhý na jevišti udělá, jak bude reagovat v případě, že mu změníte aranžmá nebo si upravíte text.

Takže bych to řekla asi takto – na jevišti je to s manželem stejně krásně jako v životě.

ZH: Hrát s manželkou manželský pár? Bude to naše premiéra. Moc se na to těším.

Co vás na herectví vašeho životního partnera/partnerky baví?

ŠH: Na jevišti je přirozený, prostě svůj. A hereckou práci dělá poctivě a to mě prostě baví.

ZH: Je to absolutní profík, perfekcionistka. Až budu velký, budu taky takový.

Sníte o tom, co si spolu ještě zahrájete?

ŠH: V našem věku už ne. Kdysi jsme si chtěli spolu zahrát *Obchodníka s deštěm*. Pokud přijde nějaká hezká práce, potěší mě to, pokud ne, nic se neděje.

ZH: Jo, něco by tu bylo, ale když to napíšu, bude to vypadat, že si o to říkám. To jsem nikdy nedělal a na stará kolena už s tím začínat nebudu. Třeba to vyjde i tak.

Jaké máte kromě divadla další společné zájmy?

ŠH: Máme rádi přírodu, zvířata, rádi trávíme čas na zahradě. A pokud během sezony najdeme volný termín, zajdeme si rádi i se synem Martinem do Třince na hokej. Ocelářům fandíme.

ZH: Mám úžasnou ženu a skvělého syna. Co víc si přát! Snad jenom plný košík voňavých hříbků.

ŽENA V ČERNÉM

ROZMARNÝ DUCH

Co se s námi děje pár minut před smrtí? S těmito myšlenkami zemřeme.

Sestřičky pracující v Royal Stoke University Hospital v britském Stoke-on-Trent mají na starosti pacienty, kterým už současná medicína nedokáže pomoci.

Jedna ze sester se svěřila s příběhem umírajícího manželského páru, který si přál, aby mohli ležet na postelích spojených k sobě a držet se za ruce. Zemřeli deset dní po sobě.

Jiný pacient chtěl před smrtí vidět svého psa, další si dát své oblíbené pití. Jeden umírající sestřičce řekl, že život je příliš krátký a lidé by měli dělat to, co chtějí a co je činí šťastnými. Další při umírání tvrdil, že vidí nebe a že je nádherné.

Jedna věc je ale téměř u všech stejná. Nejčastěji totiž lidé před smrtí přiznávají, že nestihli udělat věci, po kterých toužili. Celý život tvrdě pracovali, pak odešli do důchodu, kde ale zůstali sami a zklamáni. Trápily je totiž zdravotní problémy a život si proto nedokázali užít tak, jak si naplánovali.

Proto nic neodkládejte na později, může už být totiž pozdě.

Jak bude po smrti? Tobě dost těžce...

Není co závidět; netěš se, těš se!

Ale ne, duše má, čeho ses lekla

– očištění, mučení, plamenů pekla?

To je moc humánní, mírné a všední...

Jak bude po smrti? Tak jako před ní

(J. H. Krchovský, ze sbírky Všechno je jako dřív)

Duchařské příběhy aneb Ghost stories nás nikdy neomrzí

Ať už se jedná o anglickou klasiku, nebo českou variantu a ať už duchy bereme smrtelně vážně, nebo si z nich děláme tak trochu legraci, vždycky nás ujistí, že toho, co nastane po smrti, není třeba se bát (nebo naopak velmi). Ale hlavně nám nabídnou jiný pohled na naše všední pinožení. Pár tipů pro ty, kterým duchové připadají atraktivní.

Literatura: Velmi často se duchové vyskytují v thrillerech a detektivkách (v současnosti nejčastěji v těch severských). Půvabné jsou u nás překládané antologie, konkrétně Dalbyho *Viktoriánské duchařské historky*, jimž předcházely *Anglické*, *Irské* a *Skotské duchařské historky* – všechny příspěvky v nich obsažené napsaly ženy. A z těch, které vyšly nedávno, je to např. *Duch* Roberta Harris (zfilmován jako *Muž ve stínu*), *Siroťčinec slečny Peregrinové pro podivné děti* Ransoma Riggse nebo komický *Nekromant Johannes Cabal* Jonathana Howarda. Zmínka o Stephenu Kingovi nebo Joe Hillovi by byla urážkou pro všechny duchařské znalce.

Film: *Duch* z roku 1990 s Patrickem Swayzem je sentimentální příběh s detektivní zápletkou, do něhož se vplížila komika díky postavě média Whoopi Goldbergové. *Osvícení* z roku 1980 režiséra Stanleyho Kubricka s Jackem Nicholsonem v hlavní roli podávají dechberoucí zpráva o obyvatelích strašidelného hotelu. *Ti druzí* je herecky skvostná hororová klasika z roku 2001, v níž exceluje neuvěřitelná dvojka Nicole Kidmanová a Christopher Eccleston. Hodný zhlédnutí je také komediálně laděný *Strašidelný dům* z roku 2003 s Eddiem Murphym. A český příspěvek, přirozeně s nadstavbou příjemného humoru, je film pro všechny generace *Ať žijí duchové*. Vsetečná otázka pro střední generaci: Je mezi vámi muž, který nemiloval Leontýnku, a žena, která se nechtěla stát Leontýnkou? Nemožné!

Divadlo: Na divadelních jevištích jsou duchové, kam se podíváte. Zajděte si na Shakespearovu (nejen) tragédii a určitě na některého z nich narazíte; s duchem Hamletova otce nebo s duchem krále, kterého zavraždil Macbeth, se setkal každý. Dále připomeňme Malatrattovu *Ženu v černém*, bulvární duchařskou klasiku *Pohled a budeš udiven* či Terryho Pratchetta (transkripce Macbetha *Soudné sestry*). A duch otce se proháněl také v *Bratrech Karamzových* Dejvického divadla, a to ve filmové i divadelní verzi. K divadelní duchařské klasice patří i Cowardův *Rozmarný duch*. Ten byl na České scéně Těšínského divadla premiérově uveden 20. 3. 1999 v režii Michaela Junáška a v inscenaci hrála i Šárka Hrabalová. Foto z Rozmarného ducha???

(Vypracováno s použitím programu Karlovarského městského divadla v Karlových Varech, autorka textu Petra Kohutová, premiéra inscenace Lásky mezi nebem a zemí se zde konala 22. 3. 2014)

NECHTĚNÍ SPOLUBYDLÍCI: DUCHOVÉ! JAK JE ROZPOZNAT A CO S NIMI?

Spousta lidí na duchy nevěří. Jenže pak se najednou v místnosti prožene vítr, i když jsou všechna okna zavřená. Na zemi se objeví loužička, i když sem nemá odkud zatékat. Někdo vás chytne za rameno, ale jste přece doma úplně sami. Je to všechno náhoda? Nebo s vámi přeci jen někdo sdílí váš byt?

DUCHOVÉ JSOU TU ODPRADÁVNA

Ať se vám to líbí, či nikoli, duchové jsou tu s námi. Setkala se s nimi celá řada lidí, většinou ve starých domech nebo na místech, která jsou protkaná bohatou historií. V poslední době se ale velmi často setkávají s duchy i lidé v bytech či novostavbách. Jedná se o duchy zemřelých, kteří bloudí a nemohou najít cestu „domů“. Většinou jsou to duše těch, kteří zemřeli při nehodách, spáchali sebevraždu, byli zavražděni nebo příliš lpěli na majetku. Mohou to být ale i duše lidí, kteří nechtějí opustit své blízké. Každá duše má po smrti 42 dní na to, aby odešla do světla, a pokud to nezvládne, zůstane zde na zemi a pak jí musíme pomoci my.

JAK ROZPOZNAT, ŽE MÁTE DOMA DUCHA?

Nejlepšími identifikátory duchů jsou domácí mazlíčci a malé děti. Pokud vám děti vyprávějí, že v kuchyni bydlí ještě nějaká paní, o které nemáte nejmenší tušení, nebo si povídají samy se sebou, nemusí se jednat jen o výplod jejich fantazie, ale opravdu mohou vidět někoho, koho vy nevidíte. Stejně tak domácí mazlíčci často útočí na prázdná místa, bojí se z ničeho nic jít do kuchyně nebo si nechťejí lehnout na své oblíbené křeslo.

Ducha ale mnohdy bez problémů rozeznáte i vy sami. Objevují se obzvláště v podvečer nebo v noci a vy tak můžete slyšet nevysvětlitelné zvuky, vidět prapodivné stíny, cítit jakýsi průvan. Můžete mít pocit, že vás někdo sleduje či pronásleduje, slyšet za sebou šouravé kroky. Bez vašeho přičinění se zapínají a vypínají elektrické přístroje, rozsvítí se a zase zhasnou světla, předměty v domě se pohybují.

To všechno jsou příznaky toho, že v bytě nejste sami. Duchové vás mohou doprovázet i ve snu, kdy se vám každou noc zdají strašidelné sny, jejichž děj se mnohdy opakuje.

ZAHRŇTE DUCHA LÁSKOU

Zbloudilé duše čerpají energii, pokud projevujete strach. Proto je důležité zahrnout vašeho paranormálního návštěvníka láskou. Buďte pozitivní a mluvejte na něj. V klidu ho požádejte, aby odešel. Nekřičte na něj, nic mu nevyčítejte, jasně mu vysvětlíte, že je u vás doma a že chcete, aby odešel pryč. Většina duchů uposlechnou ihned a odejde, jiní se nechají prosit i několik týdnů. Modlete se za duši a odchod nezvaného návštěvníka, láska mění frekvence energií a umožní duši, aby odešla do jiných dimenzí.

Dalším důležitým faktorem, jak se vyrovnat s návštěvou ducha, je uspořádat si své vlastní nitro. Zbavte se veškeré negativní energie, odpusťte všem, kteří vám ublížili, odpusťte sami sobě, zapomeňte a posuňte se dál. Vyléčíte-li sami sebe a zbavíte-li se negativní energie, nebudou se mít duchové čím živit a odejdou sami.

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ!

Netušíme, jak to s námi máte vy, ale jedno víme jistě – režisér inscenace na nás nevěří!

Vaši duchové

NOSITELÉ AUTORSKÝCH PRÁV K DÍLU ZASTUPUJE **DILIA**, DIVADELNÍ, LITERÁRNÍ, AUDIOVIZUÁLNÍ AGENTURA, Z. S. KRÁTKÉHO 143/1 190 03 PRAHA 9 – VYSOČANY

ŠÉF OBCHODU A MARKETINGU **KATEŘINA MERTHA** • VEDOUČÍ DEKORAČNÍ DÍLNY **KRISTINA LIBOSKOVÁ** • VEDOUČÍ KREJČOVNY **KARIN SZOSTOKOVÁ** • VEDOUČÍ VLÁSENKÁRNY **ŠÁRKA SZELIGOVÁ** • JEVIŠTNÍ MISTR **ROMAN SEKULA** • VEDOUČÍ ZVUKU A OSVĚTLENÍ **VLADIMÍR RYBÁŘ** • VEDOUČÍ ÚSEKU REKVIZIT **JOSEF KUREK** • REKVIZITY **JARMILA GOMBOŠOVÁ** • VLÁSENKY **PAVLA CWIERTKOVÁ** • GARDEROBA **JANA ČERNÁ**, **IVANA KOLONDROVÁ** • SVĚTLA **CZESŁAW CZAKOJ**, **ROBERT KURKIEWICZ** • ZVUK **RICHARD DAMEK**, **MICHAL MALINIAK** • JEVIŠTNÍ TECHNIKA **JIŘÍ PONČA**, **JINDŘICH TESARČZYK**, **JIŘÍ GEBHART**, **ROMAN SZAROWSKI**

REDAKCE PROGRAMU **ALICE OLMOVÁ** • JAZYKOVÁ KOREKTURA **MARTINA BOJDOVÁ** • FOTO **MIROSLAV PAWELEK**, **KARIN DZIADKOVÁ** • DESIGN **MARIAN SIEDLACZEK** • TISK **PROPRINT**, S. R. O. ČESKÝ TĚŠÍN

PROGRAM VYDALO **TĚŠÍNSKÉ DIVADLO** ČESKÝ TĚŠÍN, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE • ZŘÍZOVATEL – MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ • OSTRAVSKÁ 67 • 737 35 ČESKÝ TĚŠÍN • TEL. 558 746 022-23 INFO@TDIVADLO.CZ • WWW.TDIVADLO.CZ

ZDROJE [HTTPS://EUROZPRAVY.CZ/VEDA-A-TECHNIKA/VEDA/264003-CO-SE-S-NAMI-DEJE-PAR-MINUT-PRED-SMRTI-S-TEMITO-MYSLENKAMI-ZEMREME/](https://eurozpravvy.cz/veda-a-technika/veda/264003-co-se-s-nami-deje-par-minut-pred-smrti-s-temito-myslenkami-zemreme/), CITOVÁNO 1. 8. 2019 • [HTTPS://ZENA.AKTUALNE.CZ/NECHTE-NI-SPOLUBUDLICI-DUCHOVE-JAK-JE-ROZPOZNAT-A-CO-S-NIMI/R-197E8E6812A11E9B6A9AC1F6B220E0EB/](https://zena.aktualne.cz/nehcte-ni-spolubudlici-duchove-jak-je-rozpoznat-a-co-s-nimi/r-197e8e6812a11e9b6a9ac1f6b220e0eb/), CITOVÁNO DNE 5. 8. 2019

